

«Затверджую»

Завідувач кафедри Ткаченко Т.М.

(підпис) « 29 » червня 2022 р.

Розробник силябусу

к.т.н., доц. Гунченко О.М.

Силабус

БЕЗПЕКА ЖИТТЄДІЯЛЬНОСТІ ТА ОХОРОНА ПРАЦІ

1) Шифр за Каталогом вибіркового ОК спеціальності: ВК. 02			
2) Навчальний рік: 2022/2023			
3) Освітній рівень: перший рівень вищої освіти (бакалавр)			
4) Форма навчання: денна, заочна			
5) Галузь знань: 28 Публічне управління та адміністрування			
6) Спеціальність: 281 Публічне управління та адміністрування; ОПП «Державне управління у сфері містобудівної діяльності»			
7) Статус освітньої компоненти: (обов'язкова чи вибіркова): вибіркова			
8) Семестр: 2			
9) Контактні дані викладача: доц., к.т.н. Гунченко О.М., корпоративна адреса електронної пошти: hunchenko.om@knuba.edu.ua сторінка викладача на сайті КНУБА: https://www.knuba.edu.ua/gunchenko-o-m-%ef%bf%bc/ .			
10) Мова навчання: українська			
11) Необхідні ввідні дисципліни: ОКЗ 6 «Основи економічної теорії та фінансів», ОКЗ 8 «Психологія», ОКФ 3 «Теорія державного управління».			
12) Мета курсу: підготовка фахівців в галузі публічного управління та адміністрування до управління збитками на підприємстві, в організації, що пов'язані з втратою життя та здоров'я працівників, формування у здобувачів проактивного соціально відповідального світогляду, що є передумовою до впровадження упереджувальних безпекових стратегій та заходів у процесі подальшого навчання та професійній діяльності, формування компетентностей, спрямованих на професійну діяльність з урахуванням аспектів особистої та колективної безпеки.			
13) Результати навчання:			
Програмний результат навчання	Метод перевірки навчального ефекту	Форма проведення занять	Посилання на компетентності
ПРН08. Розуміти та використовувати технології вироблення, прийняття та реалізації управлінських рішень. ПРН11. Уміти здійснювати пошук та узагальнення інформації, робити висновки і формулювати рекомендації в межах своєї компетенції. ПРН13. Використовувати методи аналізу та оцінювання програм сталого розвитку.	Дискусія, обговорення під час занять, тематичне поточне та підсумкове опитування, тестування.	Лекційні та практичні заняття	ІК, ЗК 01, ЗК 02, ЗК 05, ЗК 08, ЗК 09, ЗК 12, ЗК 13, ФК 01, ФК 03

<p>ПРН14. Уміти коригувати професійну діяльність у випадку зміни вихідних умов.</p> <p>ПРН16. Використовувати дані статистичної звітності, обліку та спеціальних досліджень у професійній діяльності.</p> <p>ДПРН01. Уміти кваліфіковано розбиратись у системі, функціях, повноваженнях, межах відповідальності державних органів у сфері будівництва та архітектури, цілях і завданнях інших юридичних осіб публічного права, задіяних в цій галузі .</p> <p>ДПРН04. Уміти давати фахову оцінку рішенням (діям або бездіяльності) різних суб'єктів публічного управління з питань містобудування, архітектури та будівництва, зокрема стосовно їхньої правомірності та обґрунтованості, відповідності чинному законодавству.</p>			
---	--	--	--

14) Структура курсу, денна/вечірня форма навчання:

Лекції, год.	Практичні заняття, год.	Лабораторні заняття, год.	Курсовий проект/ курсова робота/ РГР/ Контрольна робота	Самостійна робота здобувача, год.	Форма підсумкового контролю
26/16	24/14	-	-	40/60	Залік/Залік
Сума годин:				90/90	
Загальна кількість кредитів ECTS:				3,0/3,0	
Кількість годин (кредитів ECTS) аудиторного навантаження:				40 (1,33) / 60(2,0)	

15) Зміст: (окремо для кожної форми занять – Л/Пр/Лаб/ КР/СРС)

Лекції:

Модуль I. Безпека життєдіяльності

Лекція 1

Тема 1. Категорійно-понятійний апарат безпеки життєдіяльності, таксономія небезпек.

Тема 2. Ризик як кількісна оцінка небезпек. Методологічні підходи до визначення ризику.

Лекція 2

Тема 3. Природні загрози та характер їхніх проявів і дії на людей, тварин, рослин, об'єкти економіки.

Тема 4. Соціальні небезпеки та їх наслідки.

Лекція 3

Тема 5. Техногенні небезпеки та їх наслідки.

Лекція 4

Тема 6. Менеджмент безпеки, правове забезпечення та організаційно-функціональна структура захисту населення та адміністративно-територіальних одиниць у надзвичайній ситуації.

Практичні заняття:

Практичне заняття № 1. Застосування ризик-орієнтованого підходу для побудови ймовірно-логічних моделей виникнення і розвитку надзвичайних ситуацій.

Практичне заняття № 2. Природні загрози, характер їхніх проявів і дії на людей та об'єкти економіки.

Практичне заняття № 3. Дослідження психологічної надійності людини у надзвичайних ситуаціях.

Практичне заняття № 4. Менеджмент безпеки, правове забезпечення та організаційно-функціональна структура захисту населення і адміністративно-територіальної одиниці у надзвичайних ситуаціях.

Модуль II. Правове регулювання в сфері охорони праці

Лекція 5

Тема 7. Правові та організаційні основи охорони праці.

Тема 8. Законодавство України про охорону праці.

Лекція 6

Тема 9. Аналіз та профілактика виробничого травматизму. Надання першої долікарської допомоги постраждалим.

Практичні заняття:

Практичне заняття № 5. Дослідження норм законодавства, правових та організаційних основ охорони праці.

Практичне заняття № 6. Аналіз рівня виробничого травматизму на підприємстві.

Модуль III. Основи виробничої безпеки

Лекція 7

Тема 10. Шкідливі та небезпечні виробничі фактори. Класифікація та санітарно-гігієнічні вимоги до виробничої зони.

Лекція 8

Тема 11. Метеорологічні умови праці та їх роль у життєдіяльності людини. Вентиляція – як технічний засіб нормалізації повітря робочої зони.

Лекція 9

Тема 12. Освітлення виробничих приміщень. Методи нормування.

Лекція 10

Тема 13. Віброакустичні фактори промислового середовища.

Лекція 11

Тема 14. Електромагнітні випромінювання та радіаційна безпека.

Лекція 12

Тема 15. Електробезпека. Вплив електричного струму на людину.

Лекція 13

Тема 16. Основи пожежної профілактики на виробничих об'єктах.

Практичні заняття:

Практичне заняття № 7. Дослідження та оцінка впливу параметрів мікроклімату на організм працівників.

Практичне заняття № 8. Дослідження та оцінка виробничого освітлення.

Практичне заняття № 9. Оцінка шуму та вібрації на виробництві.

Практичне заняття № 10. Дослідження та оцінка стану електробезпеки на робочих місцях.

Практичне заняття № 11. Дослідження категорювання приміщень за вибухопожежною та пожежною небезпекою. Евакуаційні заходи під час пожежі.

Практичне заняття № 12. Засоби колективного та індивідуального захисту населення та працівників.

Лабораторні роботи: не передбачено Навчальним планом.

Контрольна робота: не передбачено для денної форми навчання.

Самостійна робота здобувача (теми):

Самостійна робота здобувача при вивченні дисципліни складається з ознайомлення з повторення пройденого матеріалу перед лекцією; підготовки до практичних занять; підготовки до усіх видів контролю; написання контрольної роботи (для заочної форми навчання).

16) Основна література:

- 1) Стищенко Т.Є., Пронюк Г.В., Сердюк Н.М., Хондак І.І. Безпека життєдіяльності: навч. посібник / Т.Є. Стищенко, Г.В. Пронюк, Н.М. Сердюк, І.І. Хондак. – Харків: ХНУРЕ, 2018. – 336 с.
- 2) Атаманчук П.С., Мендерецький В.В., Панчук О.П., Чорна О.Г. Безпека життєдіяльності (Теоретичний курс). Навч. посібник. – К.: Центр навчальної літератури, 2017. – 276 с.
- 3) Безпека життєдіяльності та охорона праці. Навчальний посібник для здобувачів вищої освіти із галузі знань 08 «Право», спеціальність 081 «Право». Львів: Львівський державний університет внутрішніх справ, 2022. 219с.
- 4) Запорожець О.І., Халмурадов Б.Д., Применко В.І. та ін. Безпека життєдіяльності. 2-ге вид.: підручник – К.: Центр учбової літератури, 2016. – 448 с.
- 5) Зацарний В.В., Зацарна О.В., Землянська О.В., Праховнік Н.А. Безпека життєдіяльності. Навчальний посібник. — Київ: НТУУ «КПІ», 2016. — 230 с.
- 6) Вальченко О.І. Соціальна та екологічна безпека життєдіяльності // О.І. Вальченко, О.М. Гунченко, Л.А. Сергєєва, О.І. Глебова. Курс лекцій. Частина 1. – К: НУБП України, 2018 – 171 с.
- 7) Кошель В.І., Поплавський О.П., Савюк Г.П., Дзундза Б.С. Безпека життєдіяльності і цивільний захист: навчально-методичний посібник. Івано-Франківськ : НАІР, 2016. — 93 с.
- 8) Абракітов В.Е. Безпека життєдіяльності, екологія та охорона праці. Енциклопедичний словник. – Х.: ХНАМГ, 2012. – 396 с. — ISBN 978-966-695-256-4.
- 9) Безпека життєдіяльності та основи охорони праці. Курс лекцій: Навчальний посібник для студентів вищих педагогічних навчальних закладів всіх спеціальностей за освітньо-кваліфікаційним рівнем «бакалавр» / А.І. Ткачук, О.В. Пуляк. – Перевидання, доповнене та перероблене. – Кропивницький: ПП «Центр оперативної поліграфії «Авангард». – 2017. – 184 с.
- 10) Лапін В.М. Безпека життєдіяльності людини. Навч. Посіб. / В.М. Лапін – 8-ме вид., переробл. і доповн. – К.: Знання, 2013 – 335 с.
- 11) Рогуля А. Реалізація державної політики у сфері безпеки життєдіяльності на рівні територіальних громад. Державне управління та місцеве самоврядування. 2018. №3(38). С. 157-63.
- 12) Вайда Т. С. Долікарська допомога: навч. посіб. Херсон: ОЛДІ-ПЛЮС, 2019. 874 с. 5. Вареник О.С. Наукова інтерпретація, сутність і значення локального правового регулювання охорони праці. Соціальне право. 2018. № 2. С. 20-25.

17) Додаткова література:

1. Яковлев О. А. Фундаментальні проблеми правового регулювання умов праці і встановлення гарантій для працівників: монографія. Харків: Право, 2019. 456 с.
2. Багас О.П., Фігура О.В. Особиста безпека та основи виживання в екстремальних ситуаціях. Навчальний посібник. — Хмельницький: Видавництво Національної академії Державної прикордонної служби України імені Б. Хмельницького, 2012. - 250 с.
3. Мягченко О.П. Безпека життєдіяльності людини та суспільства. Навч. пос. – К.: Центр учбової літератури, 2010. – 384 с. ISBN 978-911-01-0027-4.
4. М.П. Петрук, Х.Я. Гішак, Н.М. Карп'як, О.М. Вахула, С.М. Мохняк, В.Є. Гончарук, В.О. Васійчук, О.С. Дацько, О.І. Козій, С.І. Качан, А.С. Романів, В.В. Скіра, І.І. Гельжинський. – Безпека життєдіяльності: Конспект лекцій для студентів усіх спеціальностей і форм навчання Львів: Видавництво Львівської політехніки, 2011. – 224 с. – ISBN 978-617-607-150-1. – За редакцією доц. С.М. Мохняка.
- 5.

6. Протасенко О.Ф., Буц Ю.В. Безпека життєдіяльності. Конспект лекцій / О. Ф. Протасенко, Ю. В. Буц. – Х. : Вид. ХНЕУ, 2013. – 148 с.
7. Серіков Я.О., Коженевські Л.Ф. Безпека життєдіяльності - секюритологія. Підруч. для студ. вищих навч. закл. — Х.: ХНАМГ, 2010. — 381 с.
8. Мелех Л. В. Право працівника на здорові, належні та безпечні умови праці. Теоретико-прикладні проблеми правового регулювання в Україні : матеріали V Всеукраїнської науково-практичної конференції (м. Львів, 10 грудня 2021 р.) / за заг. ред. І. В. Красницького. Львів : Львівський державний університет внутрішніх справ, 2021. С.179-182.
9. Мелех Л.В., Мелех Б. В. Юридична природа конституційного права працівника на здорові, належні та безпечні умови праці. Юридичний науковий електронний журнал. 2022. №1. С.71-74.
10. Обушенко О.М. Елементи механізму правового регулювання інституту охорони праці. Науковий вісник Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ. 2013. № 3. С. 94-99.

18) Нормативні документи

11. Закон України «Про охорону праці» [Режим доступу]: <http://zakon.rada.gov.ua/go/2694-12>.
12. ДСТУ 2293:2014 Охорона праці. Терміни та визначення основних понять.
13. ДСТУ ISO 45001:2019 Системи управління охороною здоров'я та безпекою праці. Вимоги та настанови щодо застосування (ISO 45001:2018, IDT). - [Електронний ресурс]. - Режим доступу: http://online.budstandart.com/ua/catalog/doc-page.html?id_doc=88004.
14. Порядок проведення розслідування та ведення обліку нещасних випадків, професійних захворювань і аварій на виробництві. Пост. КМУ № 337 від 17.04.19.
15. Закон України «Про загальнообов'язкове державне соціальне страхування», №1105-XIV від 23.09.99 (Редакція від 25.07.2018).
16. «Гігієнічна класифікація праці за показниками шкідливості та небезпечності факторів виробничого середовища, важкості та напруженості трудового процесу» Наказ МОЗ № 248 від 08.04.2014.
17. «Порядок проведення атестації робочих місць за умовами праці». - №442-92 (Редакція від 28.10.2016).
18. НПАОП 0.004.12-05 «Типове положення про порядок проведення навчання і перевірки знань з питань охорони праці». Наказ Держнаглядохоронпраці від 26.01.2005 р. № 15 (Редакція від 14.04.2017).
19. НПАОП 0.00-4.09-07. Типове положення про комісію з питань охорони праці підприємства. Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0311-07>.
20. ДНАОП 0.00-4.11-07. Типове положення про роботу уповноважених найманими працівниками осіб з питань охорони праці. Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0316-07>.
21. ДБН В.2.5-67:2013 Опалення, вентиляція і кондиціонування.
22. ДБН В.1.1-7:2016 Пожежна безпека об'єктів будівництва. Загальні вимоги.
23. ДБН В.1.1-31:2013 Захист територій, будівель і споруд від шуму.
24. ДСТУ 7237:2011. ССБП. Електробезпека. Загальні вимоги та номенклатура видів захисту.
25. ДБН А.3.2-2-2009 Система стандартів безпеки праці. Охорона праці і промислова безпека в будівництві. Основні положення (НПАОП 45.2-7.02-12).
26. ПУЕ Правила улаштування електроустановок (перше переглянуте, перероблене, доповнене і адаптоване до умов України видання, станом на 21.08.2017).
27. «Вимоги щодо безпеки та захисту здоров'я працівників під час роботи з екранними пристроями». Наказ Міністерства соціальної політики України від 14.02.2018 № 207. Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0508-18>.
28. ДСТУ 2272:2006. ССБП. Пожежна безпека. Терміни та визначення основних понять.

29. ДСТУ-Н Б В.2.5-84:2016 Стаціонарні системи пожежогасіння. Системи газового пожежогасіння. Автономні системи газового пожежогасіння на основі виробів з термоактивіруємим мікрокапсульовані вогнегасною речовиною. Проектування, монтаж і експлуатація.
30. ДБН В.2.2-28:2010 Будинки і споруди. Будинки адміністративного та побутового призначення.
31. ДБН В.2.5-56:2014 Системи протипожежного захисту.
32. ДСТУ Б В.1.1-36:2016 Визначення категорій приміщень, будинків та зовнішніх установок за вибухопожежною та пожежною небезпекою.
33. ДБН В.1.1-7:2016 Пожежна безпека об'єктів будівництва. Загальні вимоги.
34. ДСТУ 7313:2013 Знаки безпеки та системи евакуаційні фотолюмінесцентні. Загальні вимоги та методи контролювання.
35. ДБН А.3.1-5:2016 Організація будівельного виробництва.
36. ДБН В.2.5-28-2018 «Природне і штучне освітлення».
37. НПАОП 0.00-7.15-18 Вимоги безпеки і захисту здоров'я працівників при роботі з екранними пристроями.
38. ДСТУ EN 12464-1:2016 Світло і освітлення. Освітлення робочих місць. Частина 1. Внутрішні робочі місця (EN 12464-1: 2011, IDT).
39. ДСТУ EN 12464-2:2016 Світло і освітлення. Освітлення робочих місць. Частина 2. Зовнішні робочі місця (EN 12464-2:2014 року, IDT).
40. ДСН 3.3.6.042-99 Санітарні норми мікроклімату виробничих приміщень.
41. Міждержавний стандарт ГОСТ 12.0.230-2007 ССБТ. Системи управління охороною праці. Загальні вимоги.
42. ДБН В.2.2-28-2010 «Будинки і споруди. Будинки адміністративного та побутового призначення».
43. ДСТУ 7299:2013. Дизайн і ергономіка. Робоче місце оператора. Взаємне розташування елементів робочого місця. Загальні вимоги ергономіки.
44. ДСТУ 8604:2015 Дизайн і ергономіка. Робоче місце для виконання робіт сидячи. Загальні ергономічні вимоги.
45. ДСТУ 7950:2015 Дизайн і ергономіка. Робоче місце при виконанні робіт стоячи. Загальні ергономічні вимоги.
46. ДСТУ 3899:2013. Дизайн і ергономіка. Терміни та визначення основних понять.
47. ДСТУ EN ISO 14738:2015 Безпечність машин. Антропометричні вимоги до проектування автоматизованих робочих місць на машинах (EN ISO 14738: 2008, IDT).
48. Директива Ради Європейських Співтовариств 89/391/ЕЕС «Про впровадження заходів, що сприяють поліпшенню безпеки й гігієни праці працівників».
49. Конвенція МОП 187 «Про основи, що сприяють безпеці й гігієні праці».
50. ДСТУ 7238:2011. Система стандартів безпеки праці. Засоби колективного захисту працюючих. Загальні вимоги та класифікація.
51. «Кодекс законів про працю України» N 322-VIII від 10.12.71 (редакція станом на 25.07.2018). Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/322-08>.
52. Кодекс цивільного захисту України. Відомості Верховної Ради (ВВР), 2013, № 34-35, ст.458 (редакція станом на 01.01.2018 року). Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/5403-17>.

19) Бібліотечно-бібліографічні ресурси

53. Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського : Система каталогів і картотек. – Режим доступу до електронних документів : http://www.nbuv.gov.ua/db/library_db.html.
54. Репозитарій КНУБА: <http://repository.knuba.edu.ua/>.
55. Сайт дистанційного навчання КНУБА: <http://org2.knuba.edu.ua/>.

19) Форма підсумкового контролю: залік.

Розподіл балів за змістовними модулями та підсумковим контролем

Поточне оцінювання			Підсум- ковий контроль	Сума балів
Змістовні модулі				
1	2	3		
Тема 1-6; Практичні заняття 1-4	Тема 7-9; Практичні заняття 5-6	Тема 10-16; Практичні заняття 7-12		
20	10	30	40	100

20) Критерії оцінювання

Критерії оцінювання представлені на сайті КНУБА, у ПОЛОЖЕННІ ПРО КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ЗНАНЬ ЗДОБУВАЧІВ ОСВІТИ в Київському національному університеті будівництва і архітектури, ознайомитись з якими можна за посиланням: <https://bit.ly/3Ehzcoa>.

21) Політика курсу:

Курс передбачає роботу в команді.

Середовище в аудиторії є дружнім, творчим, відкритим до конструктивної критики.

Усі завдання, передбачені програмою, мають бути виконані у становлений термін.

Якщо здобувач відсутній з поважної причини, він/вона виконує практичні завдання під час самостійної роботи з дисципліни та презентує виконані роботи під час консультації викладача.

Під час роботи над практичними завданнями не допустимо порушення академічної доброчесності.

Доповіді, виступи, презентації мають бути авторськими оригінальними.

До підсумкового оцінювання здобувач допускається лише після виконання практичних завдань та отримання позитивної оцінки під час поточного контролю знань за теоретичною та практичною складовою.

22) Політика щодо академічної доброчесності:

Списування під час тестування та інших опитувань, які проводяться у письмовій формі, заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). У разі виявлення фактів списування з боку здобувача він отримує інше завдання. У разі повторного виявлення призначається додаткове заняття для проходження тестування.

22) Посилання на сторінку електронного навчально-методичного комплексу дисципліни: <https://org2.knuba.edu.ua/course/view.php?id=1610>.